

Μια πράξη Αντίστασης και Επιβίωσης (Νικόλαος Κόϊος, Συντονιστής Περιεχομένου της Πεμπτουσίας)

/ Πεμπτουσία· Ορθοδοξία-Πολιτισμός-Επιστήμες

Είναι πολύ συχνά τα αισθήματα της γενικής κόπωσης και της συνεχούς αμφισβήτησης στις μέρες μας. Η κρίση που βιώνει ο τόπος μας εκτός από μεγάλες πρακτικές δυσκολίες έχει επιφέρει μία τάση απόρριψης θεσμών και προσώπων, η οποία αγγίζει τα όρια του μηδενισμού. Ταυτόχρονα είναι έκδηλη η επιθυμία για αντίδραση και αντίσταση σε αυτήν την γενικευμένη και συνεχώς εξαπλούμενη μιζέρια. Οι προτάσεις που κατά καιρούς προτείνονται, τόσο από τους πολιτικούς όσο και τους διανοούμενους, δεν πείθουν και εξανεμίζονται εύκολα. Έτσι η ελληνική κοινωνία φαίνεται εκτός από την οικονομική και κοινωνική χρεωκοπία να εισέρχεται σε μία πιο επικίνδυνη φάση, στην χρεωκοπία των ψυχικών αποθεμάτων για αντίσταση και αντίδραση στην κατεστημένη πια παρακμή. Μέσα σε αυτό το κλίμα γεννιέται αυθόρμητα το ερώτημα: Τελικά τί κρατά αυτόν τον τόπο και δεν διαλύεται; Τί είναι αυτό που μας

σώζει;

Χθες το απόγευμα, Δευτέρα 22 Μαΐου 2017, στην Πυλαία της Θεσσαλονίκης, στο κέντρο «Διακονία» έλαβε χώρα μία εκδήλωση μνήμης για έναν άνθρωπο των ημερών μας. Ένας ενοριακός ναός μαζί με μία παρέα πτυχιούχων του Αριστοτελείου Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης οργάνωσαν μία ημερίδα τιμής και μνήμης για έναν επίσκοπο της Εκκλησίας της Ελλάδος που απεβίωσε το 2005, τον Αντώνιο Κόμπο, μητροπολίτη Σισανίου και Σιατίστης. Τέτοιου είδους τελετές διοργανώνονται κατά δεκάδες στην διάρκεια του χρόνου. Οι ανακοινώσεις τους προκαλούν συχνά το αίσθημα του κορεσμού και της ανίας ακόμη και σε ανθρώπους που αισθάνονται οικείοι με τον χώρο της Εκκλησίας. Η πρώτη σκέψη που γεννιέται αντανακλαστικά και ανομολόγητα συνήθως είναι: «Μία ακόμη εκδήλωση ανάμεσα σε τόσες άλλες...». Η «πελατεία» αυτών των συνάξεων αποτελείται κυρίως από σταθερούς θαμώνες οι οποίοι έχουν εθιστεί σε τέτοιες εκδηλώσεις, χωρίς να έχουν απαραίτητα κάποιο συγκεκριμένο ενδιαφέρον για τα όσα θα ακούσουν, και σε άλλους οι οποίοι εξοφλούν κάποια «γραμμάτια» παρουσίας προς τους ομιλητές ή διοργανωτές. Ελάχιστοι είναι εκείνοι που προσέρχονται 'με την συνείδηση ότι δεν θα σπαταλήσουν άδικα την ώρα τους.

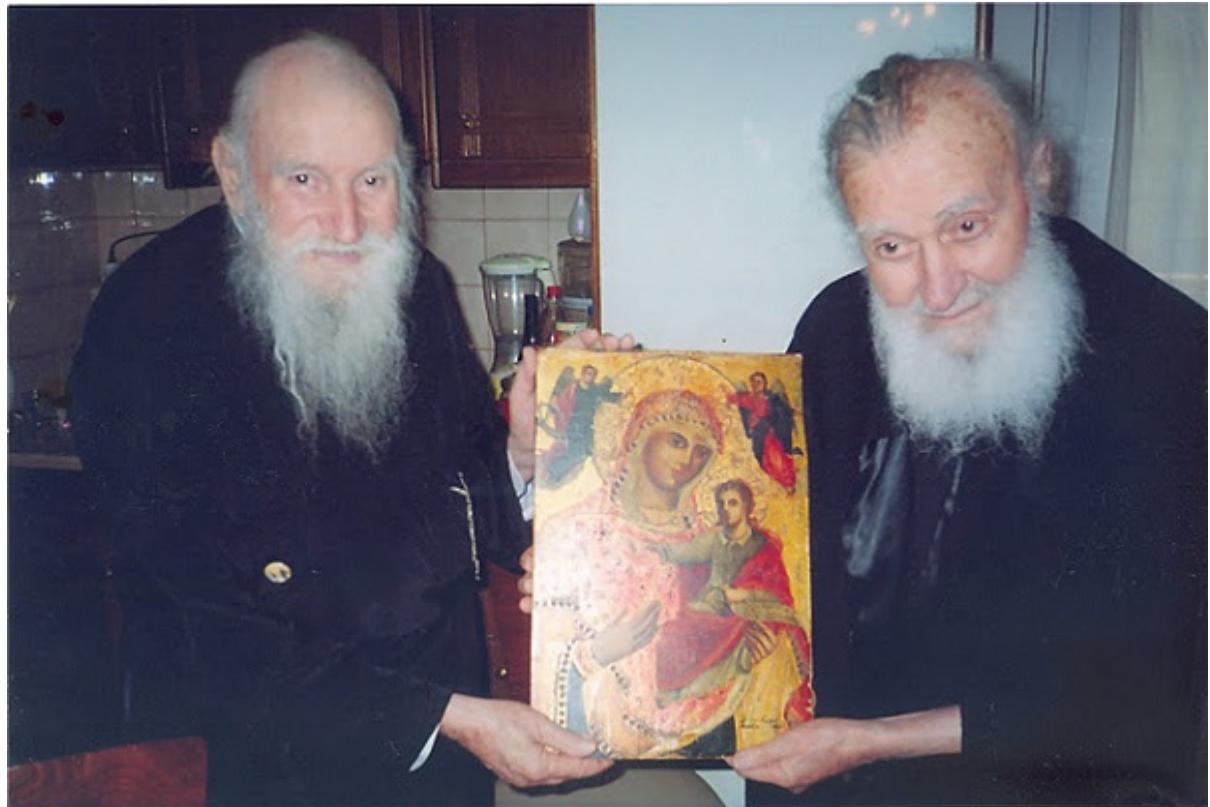
Χθες το απόγευμα ωστόσο, στην ημερίδα μνήμης του Αντωνίου Σιατίστης αποδείχθηκε ότι τα πράγματα δεν είναι πάντα έτσι. Ότι υπάρχουν στον τόπο μας

φωτεινές εξαιρέσεις στην καλπάζουσα μιζέρια και παρακμή. Το συνεδριακό κέντρο της «Διακονίας» ήταν ασφυκτικά γεμάτο. Για να εξυπηρετηθεί ο κόσμος επιστρατεύτηκαν οι εξωτερικοί χώροι και κάποιες άλλες αίθουσες. Η παρουσία των κληρικών, των μοναχών και των «θαμώνων» παρομοίων εκδηλώσεων αριθμητικά ήταν πολύ μικρότερη σε σχέση με το υπόλοιπο κοινό. Καθημερινοί άνθρωποι του μόχθου, νέοι με μοντέρνα εμφάνιση, διακεκριμένοι επιστήμονες, επιτυχημένοι επαγγελματίες, και γενικότερα πρόσωπα που ήταν εμφανές ότι την ελεύθερη ώρα τους δεν συνηθίζουν να την περνούν σε εκκλησιαστικές συνάξεις και ομιλίες, παρέστησαν σιωπηλά και διακριτικά. Η διοργάνωση ήταν καλή, μέσα στα συνηθισμένα όρια. Οι ομιλητές κατέθεσαν κυρίως την προσωπική τους μαρτυρία για τον τιμώμενο εκλιπόντα επίσκοπο.

Το ασυνήθιστο όμως σε όλη την εκδήλωση ήταν η στάση του κόσμου, η οποία δημιουργούσε μία ατμόσφαιρα πραγματικά σπάνια. Τα πρόσωπα ήταν σοβαρά, σκεπτικά, μία υποψία δακρύων έκανε σε πολλούς την εμφάνισή της. Ταυτόχρονα ένα μειδίαμα χαρμολύπης και ιλαρότητας σχηματίζονταν σε όλους ανεπαίσθητα, λες και προσπαθούσαν να μιμηθούν το πρόσωπο του τιμωμένου επισκόπου, όπως παρουσιαζόταν στις φωτογραφίες και τις προβολές στις οθόνες της αίθουσας.

Ακούστηκε ότι στην κηδεία του Αντωνίου Σιατίστης στα χείλη όλων των παρισταμένων ανθρώπων θρόιζε μυστικά η φράση: «Πέθανε ένας Άγιος!». Δώδεκα χρόνια μετά, στην εκδήλωση αυτή, στο κέντρο «Διακονία» της Μητροπόλεως Θεσσαλονίκης, το ετερόκλητο ακροατήριο είχε έκδηλη την ίδια συνείδηση, ότι πήγε εκεί για να τιμήσει έναν άγιο.

Οι εισηγητές περιέγραψαν έναν επίσκοπο ασκητή, αφιλοχρήματο, απλό, πτωχό, ανεπιτήδευτο, ευφυή, γλυκύ, ελεήμονα, ενάρετο, με μεγάλη καλλιέργεια και μόρφωση, με βαθιά πίστη και αγάπη προς τον Θεό και την εικόνα Του, τον άνθρωπο. Ο Αντώνιος έμεινε τις συνειδήσεις χιλιάδων ανθρώπων ως ο επίσκοπος των ΚΤΕΛ και των Τρόλεϊ, αφού ποτέ δεν είχε δικό του αυτοκίνητο. Είναι γνωστό το περιστατικό ότι χρησιμοποίησε ωτοστόπ και πήγε με τον τρόπο αυτό να λειτουργήσει σε χωριό της επαρχίας του μεταφερόμενος στην καρότσα ενός αγροτικού αυτοκινήτου. Ποτέ δεν είχε υπηρετικό προσωπικό, μαγείρευε, σιδέρωνε και καθάριζε τους χώρους διαμονής του μόνος του.

Έτσι είναι οι αυθεντικοί άνθρωποι του Θεού, οι άγιοι κάθε εποχής και κάπως έτσι είναι και η θαυμαστή κρυφή ζωή τους. Ίσως όμως για τις μέρες μας, τις μέρες της παρατεινόμενης κρίσης και μιζέριας, πιο θαυμαστή είναι η μάζωξη αυτού του κόσμου εκεί στην «Διακονία», μία μέρα σαν όλες τις άλλες, για να τιμήσει έναν άνθρωπο που, παρά την θέση εξουσίας που είχε, έζησε στην εποχή μας εκούσια πιο φτωχός και στερημένος από τα περισσότερα θύματα της κρίσης.

Στις μέρες μας όπου τα πρότυπα των ανθρώπων και τα ιδανικά για τα οποία καταβάλλονται αγώνες και προσπάθειες καθορίζονται από τα reality shows είτε μέσα στα τηλεοπτικά studios είτε σε κάποιες μακρινές παραλίες, η σύναξη τόσων ανθρώπων για να τιμήσουν την μνήμη του Αντωνίου Σιατίστης, ενός τόσο διαφορετικού προτύπου, είναι όντως μία πράξη Αντίστασης και Αντίδρασης. Υπάρχουν ακόμη εκείνοι των οποίων τα αισθητήρια που ξεχωρίζουν τις ανθρώπινες ποιότητες δεν έχουν αμβλυνθεί εντελώς.

Κάπως έτσι ίσως δίνεται η απάντηση στο αρχικό ερώτημα: Τί είναι τελικά εκείνο που κρατά τον τόπο αυτόν ώστε να συνεχίσει να επιβιώνει και να μην διαλύεται;